

Field : Fine Arts

Type : Research Article

Received: 14.03.2018 - *Accepted*: 27.05.2018

Moda Tasarımcılarının Takı Tasarımı Yaklaşımları¹

Nuriye İŞGÖREN¹, Çimen BAYBURTLU², Demet ÖZNAZ¹,
Gülhan ACAR BÜYÜKPEHLİVAN³

¹Marmara Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, İstanbul, TÜRKİYE

²Marmara Üniversitesi, Takı Teknolojisi ve Tasarımı Yüksekokulu, İstanbul, TÜRKİYE

³Marmara Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Görsel İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE

E-Posta: nisgoren@marmara.edu.tr

Öz

Tasarım, günümüzde herkesin her alanda en çok konuştuğu konuların başında gelmektedir. Arabadan evyeye, saatten mobilyaya, giysiden takıya birçok ürün; artık tasarım süreçlerinin her adımını keyifle yaşayarak üretilmektedir. Bu ürünleri tasarlayan tasarımcılardan da beklenen; tasarladığı ürününün üretimi için gerekli olan tüm ana ve yardımcı malzemelerin özelliklerini bilmeleri, ürünün üretim akışı içindeki gerekli makine ve ekipmanları hakkında bilgi sahibi olması, ürünü üretebilecek yöntemlere hakim olmasıdır. Hatta ilişkili birçok işkolu hakkında da araştırmalar yapması, yaratım aşamasında tasarımcının evrensel boyutta farklılıklar ortaya koymasında önemli katkılar sağlamaktadır. Moda tasarımcıları kendi koleksiyonlarını tasarlarlarken o ürünü kullanılırken onu tamamlayacak birçok ürünü de birlikte tasarlamaktadırlar. Şapkadan çantaya, kemerden ayakkabıya, makyajdan takıya kadar her ürün giysiyle bir bütün halinde kullanıcıya sunulmaktadır. Bu çalışmada moda tasarımcılarının koleksiyonlarında kullandıkları giysi ve takı tasarımlarının birlikteliği incelenerek, hangi ürünün diğer ürünün ortaya çıkışında birincil ürün olduğu konusu irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım, Moda, Takı, Aksesuar

¹ 6. Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Fashion Designers' Jewelry Design Approaches

Abstract

Design is at the forefront of what everyone is talking about the most in every field today. Every product from the house to the house, from the clock to the furniture, to the garment; is now being produced by enjoying every step of the design process with pleasure. It is also expected from the designers who design these products that they know the properties of all main and auxiliaries needed for the production of the product they design and they have knowledge about the necessary machinery and equipment in the production flow of the product. In fact, conducting research on a number of related industries also provides important contributions to the designers in bringing about differences in the universal dimension. While fashion designers design their own collections, they design many products to complement it. Every product, from head to toe, from belt to shoes, make-up to jewelry, is presented as a whole to the user. In this study, how fashion designers' clothing and jewelry designs used in their collections is examined and which product is the primary product in the emergence of the other product is discussed.

Keywords: Design, Fashion, Jewelry, Accessories

Giriş

Tasarım, günümüzde herkesin her alanda en çok konuştuğu konuların başında gelmektedir. Tasarım, moda, aksesuar ve takı sözcüklerini Türk Dil Kurumu birbirini bütünleyen şekilde tanımlamıştır. **Tasarım** sözcüğü Türk Dil Kurumu tarafından;

- “Zihinde canlandırılan biçim, tasavvur”
- “Bir sanat eserinin, yapının veya teknik ürünün ilk taslağı, tasar çizim, dizayn”
- “Bir araştırma sürecinin çeşitli dönemlerinde izlenecek yol ve işlemleri tasarlayan çerçeve, tasar çizim, dizayn” şeklinde tanımlanırken **Tasarımcı** ise Türk Dil Kurumu tarafından;
- “Tasarım yapan kimse, tasar çizimci, dizayncı” şeklinde tanımlanmaktadır.

Moda terimini Türk Dil Kurumu:

- “Değişiklik gereksinimi veya süslenme özentiyle toplum yaşamına giren geçici yenilik”
- “Belirli bir süre etkin olan toplumsal beğeni, bir şeye karşı gösterilen aşırı düşkünlük” şeklinde açıklamaktadır.

Takı terimi ise Türk Dil Kurumu tarafından;

- “Çoğunlukla evlenen veya nişanlanan birine armağan olarak verilen küpe, bilezik, yüzük, zincir gibi şeylerin tümü”
- “Kadınların ziynet eşyası, asım takım” olarak ifade edilmiştir.

Takı ve aksesuar sözcüklerinin çoğunlukla birbirinin yerine kullanıldığı Türk Dil Kurumunun **Aksesuar**, tanımında da görülmektedir. Türk Dil Kurumu **Aksesuan**,

- “Giysiyi bütünleyen çanta, kemer, şapka, eldiven, mücevher vb. eşya” şeklinde açıklamaktadır.

Yaratıcılık yaşamı kolaylaştırmak, yaşanır kılmak amacıyla karşılaşılan problemlere cevap verme ve onları ortadan kaldırabilme becerisidir. Genellikle sanat alanında karşılık bulduğu düşünülse de aslında yaşamın her alanında yer almaktadır. Bir sanatçı sanat eserlerini yaratırken nasıl yaratıcılığını kullanıyorsa, bilim adamları, düşünürler ya da mühendisler gibi bambaşka alanlarda ürünler veren kişiler de yaratıcı zekânın gücüyle hareket etmeye ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden yaratıcılığı tek başına bir alana özgü bir kavram gibi ele almak doğru değildir. Yaratıcılık farklı alanlarda kendine özgü sorulara cevap ararken, değişkenlikler gösterebilmektedir. Tasarımda yaratıcı fikirler üretebilmek sonradan kazanılabilen ve hatta geliştirilebilen bir olgudur. Tek başına yaratıcı zekâ tasarımcı olmak için yeterli değildir. Yaratıcı diye tabir edilen kişi, verilen bir durumu olduğu gibi kabul etmeyen, merak eden, araştıran inceleyen kişidir. Durumun etkilerini, sonuçlarını, nedenlerini inceleyen, bulduklarıyla hemen tatmin olmayan, bir probleme birden fazla çözüm önerebilen kişidir. Çünkü yaratıcılık, araştırma ile daha fazla bilgi sahibi olmuş insanın zihnini kontrol edebilme yeteneğiyle doğru orantılı bir şekilde çalışmaktadır. Yaratıcılık süreci iki aşamadaır. Yaratıcılığın birincisi aşaması esin ile ilgilidir. İkinci aşama ise esini özenle ayrıntılara ayırıp araştırma ve inceleme aşamasıdır.

Tasarımcı tasarımlarında bir tutarlık oluşturmak ve araştırmasını daha verimli yapabilmek için yön bilgiler doğrultusunda esin kaynağı belirler. Bu esin kaynağı, tasarımları şekillendirecek

görseli, duyguyu, dokuyu yani ihtiyaç duyulan yaratıcı fikri elde etmek için kullanılacaktır. Esin ne kadar özellikli olursa araştırma o denli verimli olacağından, alt başlıklara ayrılıp konu daha da özel bir hale getirilebilmektedir. Yaratma ve tasarım birbiriyle örtüşen iki kavramdır.

Tasarım, insan gereksinimlerine yönelik hazırlanmış, estetik görünümün yanı sıra fonksiyonellik içeren yaratıcılık değeri yüksek; amaç, bütünlük ve kendine özgü görünüme sahip olma özelliği taşıyan bir ürün olarak tanımlanabilir. Tasarlama işte bu yüzden tek başına yaratıcı zekânın üretebileceği bir olgu değildir. Aksine kapsamlı bir araştırma ve incelemenin akabinde hedef kitleye yönelik farklı ve yaratıcı bir yorum yardımıyla ulaşılabilecek bir kavramdır. Olaylara farklı çerçeveden bakabilmeyi, herhangi bir nesneyi diğerlerinden ayıran özelliğini keşfedip farklı bir yorumla karşı tarafa aktarabilme becerisidir. Bu da tasarımcının esinlendiği kavramı en ince detaylarıyla araştırması ve başkalarının görmediği, bilmediği özellikleri keşfetmesiyle sağlanır. (ATILGAN, 2014)

Takı, uygarlıkların sahip olduğu kültür ve geleneklerin en önemli yansıtıcısıdır. Takıda; geçmiş, anılar ve yaşanmışlıklar vardır.

Tarihsel sürecinde takı; taştan bronz, gümüşten altına, pırlantadan safire birçok malzemeden şekil alarak yolculuk etmiştir. Günümüzde ise camdan deriye, plastikten her türlü tekstil ürününe kadar değişik, değişik olduğu kadar da ilginç malzemeler ile yolculuğunu devam ettirmektedir.

Takı, mitolojide, İsis'in yeraltı dünyasına inmesine yardım etmiştir, bazen de aşkın simgesi, gücün göstergesi olmuştur. (Şaman & Duru, 2015)

Zaman içinde nüfusun artmasıyla insanoğlu yeni yer arayışlarına da başlamıştır. Bunun beraberinde gelen göçler, istilalar birçok olumsuz etkinin yanında, toplumsal birleşme ve kültürler arası kaynaşmayı da tetiklemiştir. Toplumlar kendi bildiği teknik ve materyallerle özgün takılarını yaparken; şimdi farklı toplumlardan öğrendikleri ve aldıkları materyallerle çeşitlilik yaratmışlar ve kendilerine uyarlamışlardır. (Şaman & Duru, 2015)

Amerika'da; California, Alaska, Güney Afrika ve Avustralya'da büyük altın madenlerinin de bulunmasıyla hammadde bolluğu da eklenince takı tarihi gelişimini yaşamaya başlamıştır. Kuyumcular, artık yeni takılar yapmak için, eskileri eritmek ve eski taşları günün modasına uyarlamak için yeniden şekillendirmek zorunda kalmamışlardır. (Şaman & Duru, 2015)

Sanat hareketleri ve düşünsel akımlar, 1890'larda takı tasarımlarını da etkilemiştir. 1851'deki Londra Büyük Sanayi Sergisi'nden sonra William Morris'in önderliğindeki bir grup sanatçı, seri üretime karşı ürünlerdeki ve mimarideki duygusuzlaşmaya ve yozlaşmaya karşı çıkmak amaçlı Arts&Craft hareketini başlatmışlardır. Bu dönemde sanatçılar, Victoria döneminin ucuz ve kötü seri üretimine tepki göstererek geçmişteki el sanatlarına dönmeyi amaçlamışlardır. El sanatlarının yeniden canlanması, malzemeye sadık kalınması, tasarımın işleve uygun olması gibi ilkeler doğrultusunda hareket eden akımda sanatçılar, sanat ve endüstriyi doğru biçimde birleştirmek istemişlerdir. (Şaman & Duru, 2015)

Asıl mesleği kumaş desinatörlüğü olan Arthur Losenby Liberty, 1875'te "Liberty&Co" firması ve "East India House" sanat evini kurmuştur. Burada Uzakdoğu'dan getirdiği ürünleri pazarlayan Liberty, yeni sanat akımının etkisiyle daha sonra, bir Alman firmasıyla anlaşarak Jugendstil metal ürünlerini de pazarlamıştır. Sanatçı, M.Ö.250'lerde Batı Avrupa'dan göç eden Keltlerin bezeme motiflerini yeniden yorumlayarak kendince bir stil yaratmış ve gümüş takılarında bu motifleri kullanmıştır. Bu stil, birbiri içinden geçen ağlar ve eğimli hatlardan

oluşmaktadır. Çok beğenilen bu stil, daha sonra “Liberty Stili” olarak anılmıştır. (Şaman & Duru, 2015)

Arthur, ilk baskılarını ipek üzerine yapmıştır. 1920'lerde tanıtılan ve Etiyopya'daki Tana Gölü'nün adının verildiği Tana çimleri desenlerini ürettiği gömlelerde kullanmıştır. Aynı zamanda tavus kuşu tüylerinin kullanıldığı “Peacock Feather” isimli estetik tasarımlar, Silver Silver'dan Arthur Silver tarafından Liberty için üretilmiş, Rossendale'de de basılmıştır.

Tüm Liberty tasarımları çok iyi bir şekilde arşivlenmektedir. Bu Vintage tasarımlar çoğu zaman yenileri için ilham kaynağı olmuştur. Tasarımlar, 1970'lerde “Hera” ismiyle yeniden canlandırılmış, Lancashire'da basılmış ve bugün de hala üreilmeye devam etmektedir.

Resim 1-2. Liberty'nin ünlü ipek eşarpları. <https://dandyandrose.com/tag/arthur-lasenby-liberty/>

19. yüzyılda Oryantalizm ve estetik kıyafetlerden etkilenen Liberty, 20. yüzyılın başlarında Art Nouveau ve Art Deco aracılığıyla tasarımın ve dekoratif sanatların en ileri noktasına ulaşmıştır. Liberty Art Fabrics ve tekstil tasarım stüdyosu bu yıllarda, çiçek desenli elbise kumaşlarında uluslararası alanda tanınan lider kuruluş konumuna ulaşmıştır. 1875'ten beri Arthur Silver'dan Jean Muir'a, Cacharel, Yves Saint Laurent ve Vivienne Westwood'a kadar birçok tasarımcıyla güçlü işbirlikleri göstermiştir.

Resim 3-4. Liberty'nin kumaş tasarımlarından oluşan giysi tasarımları. <https://sybilial.wordpress.com/2015/11/22/liberty-in-fashion-exhibition-at-the-fashion-and-textile-museum/#jp-carousel-16034>

Avrupa ve Amerika'yı kısa bir sürede saran yeni yüzyılın modernleşme tutkusu kentleri ve tasarımları biçimlendirmiştir. Doğu Asya ve İslam sanatlarından ve doğadan aldığı etkilerle, karışık ve zengin bir stil, Avrupa'da kendi kültürünü yaratmıştır. XX. yüzyıl başlarına hâkim olan bu sanat akımı, Orta Çağ German, Kelt ve İskandinav sanat çizgilerini alarak, XVIII. yüzyıl Avrupa'sına hakim Barok ve Rokokonun görüş ve ifadeleriyle birleşip yeni bir bakış açısı getirmiştir. Çıplak ve yarı çıplak kadın figürleri, kamçı uçları, saçlar, erotik hareketler dönemin kullanılan simgeleridir. Doğadan alınan birçok tasvir vardır. Tavus kuşu, horoz, baykuş, kuğu, yarası, Mısır sanatında çokça kullanılan yılan, arı, çekirge formları, mine tekniğiyle renklendirilerek kullanıldığı tasarımlar bu dönemde ön plana çıkmıştır. Süs taşları çokça kullanılmıştır. Fransa'da Art Nouveau, İngiltere'de Modern Stil, Almanya'da Jugendstil, Avusturya'da Secession Stil, İtalya'da Stila Liberta, İspanya'da Modernizmo, Finlandiya'da Siecla ve Amerika'da Tiffany Style gibi farklı ülkelerde değişik isimlerle karşımıza çıkmıştır. Modern bir Avrupa stili olan Art Nouveau sanat akımının aşırı gösterişi, Birinci Dünya Savaşı ve onun yarattığı ekonomik krizle birlikte zaman içinde silinip gitmiştir. (Şaman & Duru, 2015)

Art Nouveau akımının önde gelen isimleri şunlardır; Fransa kuyumculuğunda Art Nouveau stiline en önemli ismi Rene Lalique'dir. 1860-1945 yılları arasında yaşamış olan sanatçı kuyumculuğa on altı yaşında, mücevher tasarımcısı ve kuyumcu olan Louis Aucoc'un atölyesinde çırak olarak başlamıştır. Daha sonra İngiltere'de Sydenham Koleji'nde sanat eğitimi almıştır. Aldığı eğitimle mücevher, yelpaze, duvar kâğıdı ve tekstil alanlarında da başarılı tasarımlar yapmıştır. İngiltere Kraliçesi Alexandra, Ermeni banker Gulbenkain ve ünlü sanatçı Sarah Bernhard'a yaptığı özel tasarım ve koleksiyonları vardır. Bu eserleri, Lizbon'da Gulbenkian Müzesi'nde sergilenmektedir (Şaman & Duru, 2015).

Resim 5. Liberty'nin kumaş tasarımı. Marguerites Table Runner (Rene Lalique Textiles) <https://rlalique.com/rene-lalique-textiles>

Resim 6. Liberty'nin takı tasarımı. Orange Sun Landscape Rene Lalique Combs Marguerites Table Runner <https://rlalique.com/rene-lalique-combs>

Bunlar Lalique'ye o dönemde ün getiren isimler olmuştur. Mücevherlerinde doğadan alınmış konuları teatral biçimde opal ay taşı kullanarak anlatmıştır. Kadınları, kanat ya da kuyruklarla fantastik biçimde anlatmıştır. Yeni sanat akımında, boynuzu takılarda kullanan ilk sanatçıdır.

Henry Vever, 1854-1942 yılları arasında yaşamış Art Nouveau stili alanında iyi bir eleştirmen ve araştırmacı yazardır. Babasının kurduğu kuyumculuk firması Maison Vever de kardeşi Paul'le birlikte çalışan Henry Vever, burada o dönemin ünlü tasarımcıları olan Eugene Gnasset ve Etienne Tourette ile de çalışarak 1900 Paris Sergisinde altın madalya almıştır. Henry, Lalique'dan farklı olarak, elmas, yakut, safir, zümrüt gibi değerli taşları tasarımlarında bolca kullanmıştır. (Şaman & Duru, 2015)

Georges Fouguet, 1862-1957 yılları arasında yaşamış olan sanatçı, babasının kurmuş olduğu kuyumculuk firmasının başına 1895'te ünlü tasarımcı Charles Destrosier'le birlikte geçerek mine ve süs taşlarıyla renklendirilmiş mücevherler yapmıştır. Mücevherlerinde; altından, narin çiçek motifli ve fantastik tasarımlar kullanmıştır. (Şaman & Duru, 2015)

Lüks, cazın ritmi, avangart sanat eserleri ve en önemlisi kübist çalışmalarıyla bu stili şekillendiren Picasso, Art Deco sanatına evrensellik kazandırmıştır. Mimari, müzik, resim, mücevher tasarımı; kübistler, sürrealistler ve fütüristler tarafından Art Deco sanat akımıyla yeniden şekillendirilmiştir. (Şaman & Duru, 2015)

I. Dünya Savaşı'ndan sonra hızla gelişen teknoloji, endüstriyi yeniden ve hızlı biçimde yapılandırmış toplumda tüketim hızla artmıştır. 1920'lerdeki nostaljik yapılar ve eserler yerini bu dönemde enerjik, yaratıcı, geometrik figürlü, kübist endüstriyel yapılara bırakmıştır. Gelişen sanayiyle tekstil ve moda endüstrisi de hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Kadınların da iş hayatına girmesi ile giyim tarzlarında da değişiklikler olmuştur. İnsanlar günlük yaşantılarında sportif, gösterişli ama rahat giysileri kullanırken giyim sektörü bu yönde üretimler yapmaya başlamıştır. Coco Chanel toplumdaki bu değişim karşısında, pahalı mücevherlerle halkın sokağa çıkıyor olmasına karşı, tepki göstermek amacıyla 'jung style' tarzını ortaya çıkartmıştır. Bu tarzda, takılar rengârenk cam, seramik ve plastik boncuklarla oluşmuş ucuz günlük takılardır. Böylece takı kavramına ilk kez 'bijuteri' sözcüğü de girmiştir.

Art Deco stilinde anlatım dili, en pahalısından en ucuzuna kadar pek çok materyalin kullanımıyla, sade, estetik ve fonksiyonel olmuştur. Çok renkli süs taşları özellikle bağıt kesimli ve kesintisiz bir sıra düzeni içinde taş materyale mihlanmıştır. 1910'da Coco Chanel'in Rus Bale Topluluğu'nun Paris'teki gösterisi için hazırladığı ve Art Deco takılarla süslediği sahne kostümlerinde, Doğu etkilerinin yanı sıra kübist biçimler de kullanarak bu akımı şekillendirmeye başlamıştır. (Şaman & Duru, 2015)

1920'lerde takı yapımında teknolojiden oldukça yararlanılmıştır. Art Deco takı yapımında farklı olarak kedi balığı derisi, köpek balığı derisi ve yumurta kabuğu gibi üç yeni malzemenin de kullanıldığı görülmektedir. Bunlar. Manuel Capdevile Massana 1930'larda Art Deco'nun zıt renkler tutkusunu, yumurta kabuğu kırıntılarıyla yaptığı takısında kübist hareketlerle ürünlerine yansıtmıştır. Art Deco tasarımları savaş sonrası ortamda, yaşama sevinci yansıtmayı amaçlamaktadır. Takılar artık bütünüyle günlük yaşamın birer parçası olarak kabul edilmiştir. Sade, geometrik formlar (kare, dikdörtgen, daire, üçgen), zıt renkler kullanılarak birer sanat eseri gibi yapılan hacim ve çizgilerle farklı bir görünüm kazandırılmıştır. 'Giysine Uygun Takı' sloganıyla Paris'ten başlayan ve diğer Avrupa ülkeleriyle Amerika'ya yayılan düşünce Art Deco sanat hareketiyle benimsenmiştir. Devletin de büyük destek verdiği gezgin Mısır bilimci İngiliz arkeolog Howard Cartier'in, 1925'te Krallar Vadisi'nde Tutankhamun'un mezarından çıkan Eski Mısır takılarını belgelemesi, birçok mücevher tasarımcısının ilham kaynağı olmuştur. (Şaman & Duru, 2015)

Cartier, Van Cleef&Arpels, Boucheron gibi markalar Mısır figürü olan 'scrabe'den tasarım olarak yararlanmıştı. Lahitlerdeki anlatımlar, güneş sembolleri, mücevher tasarımlarında yer almıştır. Fransa ve Amerika'da, 1930'larda kadınlar için moda şekillenmeye başlamıştır. Popüler olan düşük bel giysiler, uzun kolyeler, sırtı süsleyen kolyelerle bütünleşmiştir. Kolsuz elbiselerin uzun eldivenlerle giyilmesi geniş bileziklerin tasarlanmasını sağlamıştır. Kemerler, şapkalar ve ayakkabılar klipsler ve tokalarla süslenmiştir. Kısa kesilen saçlarla birlikte uzun küpeler ve saç tarakları moda olmuştur. Yeni malzeme ve teknikler sanayinin gelişmesiyle takı yapımını da etkilemiş ve takıda sentetik malzemelerin kullanımı yaygınlaşmıştır. (Şaman & Duru, 2015)

Bu malzemeler, kolay şekillendirme, hafiflik ve sağlamlık gibi nedenlerden dolayı birçok ağır metalin yerine kolayca geçmiştir. Altın ve platinden ucuz olan gümüş, krom ve pirinç metallerin kullanımıyla ucuz takılar yapılmıştır. Ucuz ama kaplama yapılmış takılar savaş sonrası maddi gücü zayıflayan halk tarafından alınabilmştir. Böylece Art Deco tasarımlı takılar her türlü müşteri kitlesine ulaşmış ve günlük yaşamın bir parçası olmuştur. 1930'lar sonunda yaşanan büyük ekonomik kriz takı endüstrisini de olumsuz yönde etkilemiştir. Pahalı mücevherler alabilecek gücü kalmayan halk, yine tasarımları farklı olan imitasyonlara yönelmiştir. Bu toplumsal çöküntüye karşı tepki olarak aşırı uçlarda ve çok farklı formlarda takılar yapılmıştır. Sürrealist sanatçı Jean Clement bu dönemde ışıklı takılar; Louis Aragon ise aspirin biçiminde takı tasarlamıştır. (Şaman & Duru, 2015)

Soğuk savaş sonrası, 1960'larda öğrenci hareketleri ve Hippiler, savaşın yarattığı bunalıma ve batının düşünsel dünyasına karşı çıkmak için pasif barışçıl hareketler gerçekleştirmişlerdir. 1940-1950 arası yıllarda sanatta, kübizm ve sürrealizm hâkimiyeti yerini 1960'larda dinamik bir yapıya bırakmıştır. Farklı bir moda akımı yaratılmış, aşırı zayıflayan kadınlar mini etekler ve uzun yırtmaçlarla, uzun dar çizmelerle ve geniş kemerler kullanarak özgürlüklerini görsel anlamda ilan etmişlerdir. 1970-1980 arası sanat ve düşünce açısından hiçbir yeniliğin olmadığı ancak batının ekonomik refaha kavuştuğu yıllardır. 1990'larda elektronik teknoloji

çağı resmen başlamış, iletişim, bilgisayar, uydular ve internet günlük hayata girmiş ve günümüze ulaşan bir süreçte hızlı bir gelişim göstermiştir. (Şaman & Duru, 2015)

Fulco Santo Stefano della Cerda ya da Duke of Verdura Sicilya'da soylu bir aileden gelir. Coco Chanel için tekstil desinatörü olarak ilk İtalya'da çalışmaya başlamıştır. İlgi ve beğeni gören çalışmalarından sonra Chanel'in mücevher tasarımcısı olmuştur. Ardından Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşerek kendi firmasını kurmuştur. Tasarımları natüralist anlatımlı karakteristik özelliğe sahiptir. Mücevherlerini, takan kişinin değerini arttırıcı olması ve onu gölgelememesini de amaçlamıştır. Yuvarlak hatlar, örgü ve halat biçimli modeller elmaslarla süslenmiştir onun eserlerinde; tüyler, kanatlar ve yapraklar sanatçının kullandığı formlardır. Döneminde yarattığı bu özgün çizgi onun ekonomik krizden etkilenmeden sanatını icra etmesine olanak tanımıştır. (Şaman & Duru, 2015)

1960'lı yıllar 1950'li yıllardaki Dali ve Braque'nun tasarımlarından etkilenerek şekillenmiştir. El sanatlarına verilen değerde mükemmellik seviyesine, değerli, yarı değerli ve değersiz taşlar kullanılarak ulaşılmıştır. Metal kavramları bir kez daha sorgulanmış, 1960'lı yıllarda ekonomik ve sosyal ortama göre şekillenen giyim sektörü, doğal olarak takıyı da büyük ölçüde etkilemiştir. Moda kavramının tamamen oluşması, kıyafete göre takı ve kişiye göre takı yapan tasarımcıların revaçta olmasını sağlamıştır. Medyanın gelişmesi, gösteri dünyasının oluşmaya başlaması moda kavramının iyice yayılmasına neden olmuştur. Sinema ve filmlerden izlenen moda ve takı üretiminin mücevher gibi değerli taşlarla yapılanlar yanında her kesimin alabileceği imitasyon üretim takıları da beraberinde getirdi. Tamamen yeni ve kalıcı bir sektör olan imitasyon takı üretimi hayatımıza girmiş oldu. Kuyumcular ve mücevherciler bu yeni oluşan sektöre karşı, pazar talebini yakalayabilmek için yeni tasarımlara yöneldiler. Farklı çizgilerle bir bütün oluşturamayan kuyumcu sektörü, hiçbir zaman bir stil oluşturamadı. (Şaman & Duru, 2015)

İlk çağlarda insanoğlunun bilinçsiz hareketleriyle başlayan takı kullanımı zaman içinde XVIII. yüzyıla kadar gelişmiştir.

Başa geri dönecek olursak; XVIII. yüzyıla kadar, takıların altın ve gümüşten el işçiliğiyle yapılıyor olması onlara zenginlik ve anlam katıyordu. Şimdi gelişen teknoloji, ürünlerde belli bir standartlaşma ve hızlı tüketimi beraberinde getirdi. Üret ve hemen sat düşünülmektedir.

Materyal ve Yöntem

Yirminci yüzyıla damgasını vurmuş 3 tasarımcı bu çalışmada incelenmiştir. Tasarımcıların giysi koleksiyonları ve koleksiyonda kullandıkları takıların kompozisyon içindeki etkileşimleri irdelenmiştir.

Christian Dior

Dior, 1905'te, Granville, Normandiya'da doğmuş, günümüzde Christian Dior Müzesi olarak işletilen bir evde büyümüştür. Dior Freres (Dior Kardeşler) isimli başarılı bir gübre üreticisi olan babasının sayesinde, rahat bir burjuva yaşantısı içerisinde 10 yaşına dek yaşadktan sonra Paris'e taşınmıştır. Ailesi, onun diplomat olmasını istiyordu. Ancak Christian Dior bütün zamanını, aralarında Jean Cocteau, Max Jacob, Salvador Dalí ve Christian Bérard gibi ünlü isimlerin de olduğu sanatçı arkadaşları ile geçirmiştir.

Askerden sonra ailenin ismini kullanmamak şartıyla kendi galerisini açmıştır. Ancak türlü ekonomik ve sağlık sorunları yaşamasına rağmen Dior yılmamış illüstratör arkadaşı Bérard'ın geniş çevresinin de desteğiyle, çizimlerini gazetelere satmaya başlamıştır. Moda dünyasında çalışmaya başlamasına vesile olan bu işi, Lucien Lelang'ın atölyesinde çalışma imkânı getirmiştir. 1942'de Paris'e dönerek couture alanında çalışmaya devam etmiştir. Savaş sonrasında ekonomiyi canlandırmaya çalışan Fransa'nın Pamuk Kralı olarak tanınan iş adamı Marcel Boussac'ın "Philippe ve Gaston" isimli moda evini satın alıp Dior ile çalışmak istemesi her şeyi değiştirmiştir. Böylece Dior, 41 yaşında kendi moda evinin başına geçmiştir. 1952 yılında model Dorothy Emms'ye prova yaparken görüntülenmektedir.

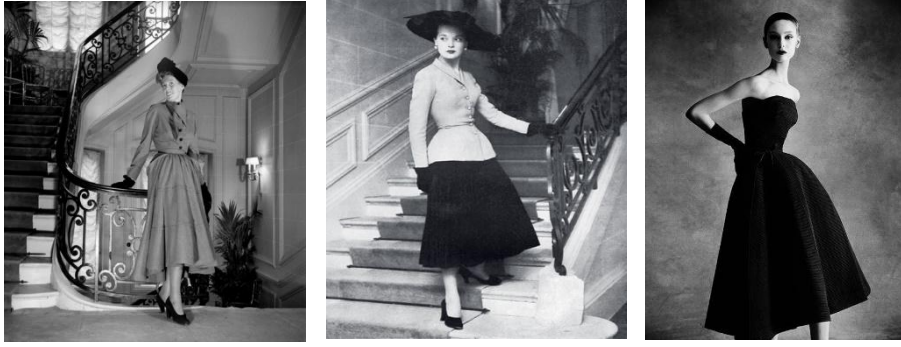

Resim 7-8-9. Christian Dior, her provayı aynı heyecanla kendi yapmaktadır.

<http://www.thethreef.com/en/2014/11/icon-style-christian-dior.html>

<http://www.anothermag.com/fashion-beauty/9461/ten-things-you-might-not-know-about-christian-dior>

Dior'un ilk koleksiyonu Corolle (Taç Yapraklar) adını taşımaktadır. II. Dünya Savaş'ının ardından, dünya hala savaşın ekonomik etkileriyle cebelleşirken, savaş yıllarında uygulanan sıkı denetimler kalkmış olsa da, malzeme miktarlarında hala sıkıntıdır. Bu dönemde kısıtlamalara kafa tutarcasına ortaya çıkan bir koleksiyon, metrelerce kumaş kullanan etekleri ile sorumsuzluk suçlamalarıyla karşılaşmıştır. Ancak az ve düşük kalitede kumaştan üretilmiş mütevazı giysilerden bıkmış olan moda dünyası, büyülenmişçesine bu akıma kapılmıştır. 1946'da kendi moda evini açmış olan Christian Dior'un, 1947 yılında yaptığı ilk koleksiyonu böylesine ses getirmiştir.

Resim 10-11-12. Dior'un Taç Yapraklar Koleksiyonundan örnekler

<http://60mode.blogspot.com.tr/2011/03/>

<http://goodoneitem.com/christian-dior-fashion-designer/36767/christian-dior-fashion-designer-inspirational-tracing-christian-dior-s-channing-silhouettes-in-vogue-vogue/>

<https://www.iconiq.cz/historie-modniho-domu-dior-mu-kazdy-navrharu-prines/>

“New Look” olarak bilinen bir akımı başlatan Dior içinde bulunulan dönemde, kısıtlı kumaşlarla üretilmiş katı kesimlere alışık gözlere değişik gelse de aslında uzun etekleri aşağıya doğru bollanan, ince belli, dar omuzlu kesimi ile birçok tarihi referansı içinde barındırmaktadır. Son derece bol ve rahat duran etekler, aslında o kadar fazla kumaş kullanarak yapılmıştı ki, bir kişinin eline alıp kaldırması dahi çok zordur. Dar omuzlu ve ince belli silüetin yaratılması için giysilerin altına bir korse giyilmesi gerekmektedir. Bu “yeni” silüet, 19. yüzyılın ortalarını anımsatmaktadır. Başta rahatlık ve sadeliğin moda dünyasındaki sembolü konumunda olan Coco Chanel olmak üzere birçok eleştirmen; kadınların özgürlüğüne karşı bir saldırı olduğunu söyleyerek “New Look” akımını eleştirmişlerdir.

Dior çıkardığı bu koleksiyon ile II. Dünya Savaşı'na bir gönderme yapmıştır. Tasarladığı asker kıyafetlerine benzer elbiseleri ile kadınların ne kadar güçlü olduklarını, Tanrısal bir güce sahip olduklarını ve bu savaşın üstesinden gelinebileceğini vurgularken aynı zamanda insanlara moral vermeyi hedefleyen bir yol izlemiştir.

Resim 13-14-15. Dior'un Tulip (Lale) formlu elbiselerinden örnekler

<https://www.blogdi moda.com/christian-dior-110-anni-di-eleganza-intramontabile-21458.html>

<http://splendecouture.blogspot.com.tr/2016/08/vintage-haute-couture.html>

Christian Dior bu koleksiyonunda savaşın etkisinden olsa gerek hep siyah, beyaz, krem ve koyu lacivert renkleri kullanmakla birlikte daha çok sade ve asillere lâyık kumaşlar seçmiştir. Takı olarak o dönemin modasını yansıtan boynu, aynı desen tekrarları ile saran sade gerdanlıklar, küpeler ve bileği saran ve üst üste gelen inci bileklikler kullanmıştır.

Christian Dior'un, yarattığı silüetleri şekillerine göre adlandırma alışkanlığı vardır. Dünyanın "New Look" olarak tanıdığı silüeti kendisi, kıyafetin kesiminin çizdiği şekle referansla, "Figüre 8" (8 Şekli) olarak adlandırmıştır. Göğüsler belirgin, bel incecik, kalçalar ise bol kumaş kullanılan eteklerle dolgunlaştırılmıştır. Bu başarısını takiben 1948'de asimetriyle oynayan "Zig-Zag Line'ı", 1950'de Vertical silüeti, 1953'te yuvarlak ve net hatlarıyla ilhamını laleden alan "Tulip" kesimini piyasaya sürmüştür.

Bunları, vücuda oturan keskin hatlarıyla H harfine benzeyen "H Line", göğüslerden aşağıya doğru açılan "A Line", omuz dekoltesini vurgulayan "Y Line" silüetleri takip etmiştir (1954-55).

New Look

Zig-Zag

Tulip

Resim 16-17-18. Dior New Look akımını başlatmıştır.

<http://www.stylemagazin.hu/hir/In-memoriam-Christian-Dior/11721/stylenews/>

<https://georgeknightkort.wordpress.com/tag/christian-dior/>

<http://www.pinsdaddy.com/christian-dior-tulip-line-for-his->

[logo_WkrcK2qfPZ8g%7CRJvLoCHZL4d3nsGJwftKAgMBI1NrMAC8IfTtB4NN4qIRUIEdnX*OaKGUfUZZ*gBB8Yt8RW2dA/](http://www.pinsdaddy.com/christian-dior-tulip-line-for-his-)

A Line

Y Line

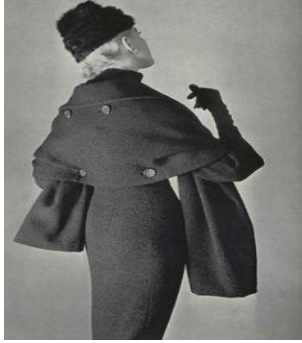
Resim 19-20. Dior'un son koleksiyonu Y Line'dir.

<http://www.vganchou.com/albums/gallery/all/dior-1940-1960/page-2>

<https://www.queerty.com/some-like-it-haute-16-iconic-yves-saint-laurent-fashions-20150506/ysl-for-dior>

Dior'un son koleksiyonu Y Line'dır. Ölümüne yaklaştığı son yıllarında çıkardığı bu koleksiyonunda da yine renk ve kumaşların asil duruşundan ödün vermemiştir. Dior'un bu koleksiyonunda mutlu ve özgür çizgiler vardır. Çağa ayak uydurmuş, daha modern bir koleksiyon hazırlamıştır. Y Line koleksiyonu omuz dekoltesini vurgulayan bir koleksiyon olduğu için odak noktasını omuza götüren tasarım ağırlıklıdır.

Resim 21-26. Dior'un Y Line koleksiyonundan görüntülerdir.

<https://i.pinimg.com/originals/10/14/41/1014416dfe5a799a13f9184d691188f3.png>

<https://www.gettyimages.es/detail/fotograf%C3%ADa-de-noticias/four-parts-dior-christian-dior-whose-daytime-fotograf%C3%ADa-de-noticias/514962140#/four-parts-diorchristian-dior-whose-daytime-outfits-have-almost-as-picture-id514962140>

<https://tr.pinterest.com/pin/383580093237990575/>

<http://sophiakorver.blogspot.com.tr/2015/01/>

<https://tr.pinterest.com/pin/839217711782635857/>

<https://theredlist.com/wiki-2-23-1185-1189-view-revolutionary-profile-christian-dior.html?offset=80?sharing=329059>

<http://fashionbloggerindisguise.blogspot.com.tr/2015/08/>

60 yıl önce yaşamını yitiren Dior'un oluşturduğu Dior markası 2017 yılında 70 yılını kutlamıştır.

Koleksiyonda daha çok sade ve asillere lâyük kumaşları seçen Dior, değerli maden ve taşları az kullanmıştır. Aynı yıllarda takı tasarımcıları gerdanlıklar üzerine çalışmaktadırlar. Takı olarak o dönemin modasını yansıtan boynu, aynı desen tekrarları ile saran sade gerdanlıklar, küpeler ve bileği saran ve üst üste gelen inci bileklikler kullanmıştır.

Gianni Versace

1946 doğumlu olan tasarımcı 1997'de hayatını kaybetmiştir. Versace kardeşler genç yaşta annelerinin de çalıştığı atölyede çalışmaya başlayarak modaya olan ilgilerini ortaya koymuşlardır. Gianni Versace, ilk tasarımını 9 yaşında yapmıştır.

Gianni Versace, kendisini dört kelimeyle tanımlamıştır. Muhafazakâr, deli, rock ve tiyatro tutkunu...

Gianni Versace kendi şirketini kurmadan önce Genny, Complice ve Callghan gibi Milano'da çok ünlü olan markalara tasarım yapmıştır.

1978 yılında kurduğu Versace markasını bugün Kız kardeşi ünlü tasarımcı Donatella Versace yönetmektedir. 1982 yılından itibaren mücevher tasarımı da markanın önemli koleksiyonları arasına girmiştir.

Resim 27-29. Gianni Versace, birçok ünlü kişiyi giydirmiştir.

<http://www.letteradonna.it/it/foto/2015/07/15/tutte-le-donne-di-gianni-versace/1862/?page=4>

Naomi Campbell, Linda Evangelista gibi büyük süper modelleri keşfetmiştir. Prenses Diana, Madonna, Sting, Elizabeth Hurley, Elton John ve Michael Jackson gibi birçok ünlü Versace'nin hazırladığı giysileri tercih etmiştir.

Gianni Versace, koleksiyonlarında Yunan sanatından, mitolojiden Andy Warhol'dan ve modern soyut sanattan etkilenmiştir. "Catwalk" adlı filmde rol alan Versace, kostümleriyle ödül kazanmıştır.

Resim 30. Naomi Campbell, Gianni Versace'nin keşfettiği modellerden biridir.
<https://www.meupatrocínio.com/serie-grandes-marcas-versace>

Gianni Versace 1978 yılında dünyaca ünlü ilk moda evini kurup logosunu oluşturmuştur. Antik Yunan sanatından etkilenen Gianni, Versace'nin logosunda Medusa'dan esinlenmiştir.

Resim 31. Versace'nin logosu.

[https://gevrilgroup.com/versace/gianni-versace-medusa-
logo/http://vagabondnyc.blogspot.com.tr/2011/11/focus-on-versace.html](https://gevrilgroup.com/versace/gianni-versace-medusa-logo/http://vagabondnyc.blogspot.com.tr/2011/11/focus-on-versace.html)

1991 Sonbahar koleksiyonunu sunarken “Bence bir tasarımcının sorumluluğu engelleri ve kuralları çiğnemektir” diyen Gianni Versace'nin bütün çalışmalarında olduğu gibi bu koleksiyonda da enerjisi ve ruhunu pistte yansıttığı görülmektedir.

Siyah renkle yansıttığı karamsarlığı, bu tasarımında aksesuar olarak kullandığı avangart takılarla da kırmaya çalışmıştır. Bol kesim siyah bluzu, deri detaylı siyah kalem eteikle kombinlenmiştir. Avangart tarzda kolye ve kemer kullanmıştır. Sade görünen elbiseleri avangart takıyla güçlendirmiştir. Göğüs ortasından çıkan süsleme detay ile yakayı aksesuar olarak kullanmıştır. Siyah, vücudu saran deri pantolon üzerine kullandığı ipek gömlek kadının güçlü duruşunu ön plana çıkarmıştır. Deri cekette kullandığı taşlarla hac sembolü ön plana çıkmıştır. Giysi siyah saten ve şifon pileli eteikle kombinlenmiştir.

Pileli saten ve şifon eteği, floral desenli straplez üstle kombinleşmiş ve göğüs ortasından çıkan süsleme detayıyla yakayı aksesuar olarak kullanmıştır.

Bu koleksiyonunda da yuvarlak formlu taşlı kemer ve gösterişli küpeleri kullanan Gianni Versace modada icat ettiği sanatın ruhunu podyumlara yansıtmıştır.

Resim 32-36. Gianni Versace'nin 1991 Sonbahar koleksiyonu..

<https://www.pinterest.com.au/pin/42362052723368204/>

Başarılarıyla pek çok büyük projelere imza atan Gianni sayesinde Versace markası kendini kanıtladı ve dünyanın her yerinde bilinir hale gelmiştir.

90'lı yılların ortalarında ağabeyine kanser teşhisi konması üzerine, Gianni'nin kardeşi olan Donatella bütün görevlerini devralmıştır. Donatella Versace, 1997 yılından beri Versace markasının baş tasarımcısı ve kreatif direktörü olarak görevini başarıyla sürdürmeye devam ettirmektedir.

Resim 37-39. Gianni Versace'nin ölümünden sonra markayı devam ettiren kardeşi Donatella Versace, Kardeşine ithaf ettiği Versace parfümü ve ünlü Versace saatlerinden bir.

<https://www.pinterest.com.mx/pin/435512226455529182/>

http://www.99perfume.com/Gianni_Versace/BLONDE_Perfume.html

<https://www.saatvesaat.com.tr/saat/bayan/versace/VRSCVLC030014/PD/>

Bir moda eleştirmeni olan Robin Givhan'a göre Bay Versace moda endüstrisine düşmüş bir titandır.

Karl Lagerfeld

10 Eylül 1933'te Hamburg'da varlıklı bir ailenin içinde doğan Karl Otto Lagerfeld 20 yaşındayken Pierre Balmain'in asistanı olarak kariyerine başlamıştır. Jean Patou'nun yanında çalışırken yaptığı ilk koleksiyonları basın tarafından pek beğenilmemiş ancak ardından yaptığı koleksiyonlarla insanları etkilemeyi başarmıştır.

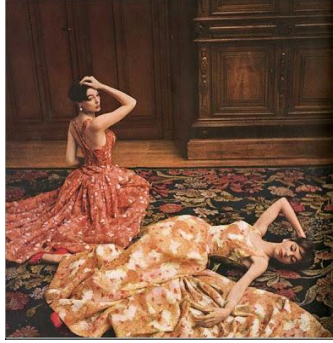

1963'te Tiziani, 1964'de Chole, 1972'de Fendi'yle çalışan Karl Lagerfeld, 1983'ten itibaren de Chanel'in kreatif direktörlüğünü yapmaktadır. Bütün çekimlerini kendi yapan Lagerfeld, fotoğrafçılık ve yönetmenlik işlerinde de oldukça başarılıdır.

Resim 40-41. 1955 yılında Philippe Pottier tarafından çekilen bu fotoğraf, Pierre Balmain için hazırlanan koleksiyondan bir parçadır.

<https://i.pinimg.com/564x/25/79/0e/25790e3bc0f53985c4d447b651945377.jpg>

Resim 42-43. Karl Lagerfeld'in 1955 İlkbahar-Yaz koleksiyonundan.
https://encryptedtbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSRd7NcElqpBOFmLNd6t0o1htAloPuhhVte2i8zLlhCpYq1v_X6Iw

1955 İlkbahar-Yaz koleksiyonu Uzak Doğu çiçeklerinden esinlenilerek hazırlanmıştır. Turuncu ve kırmızı renklerdeki saten ile organze kumaşların kullanıldığı giysiler, dar büstier ve kloş etek formlarındadır. Koleksiyonda inci küpe, kolye, şapka ve eldiven kullanılmıştır.

2006'da en beğendiği şarkılardan oluşan "Les Musiques Que J'aime" (Sevdiğim Müzikler) adlı CD'si çıkmıştır. 2011 yılında Sephora mağazaları için tasarladığı koleksiyonda Cola light by Karl Lagerfeld şişelerinde kendi silüetini kullanmış, piyasaya çıkardığı oyuncak ayısına da aynı takımı giydirmiş, Volkswagen'in Polo ve Golf modellerinin bazı tasarımlarını da yapmıştır.

Pritzker Ödülü'nü kazanan ilk kadın olan Ünlü mimar Zaha Hadid ile birlikte bir efsane olan Chanel'in 2.55 çantasını tekrar yorumlarlar.

Resim 44-46. Birçok başarıyı bir arada götüren Karl Lagerfeld.

<https://www.amazon.co.uk/Musiques-Jaime-Karl-Lagerfeld-2006-10-02/dp/B01K8NI9W4>

<http://gzmgr.blogspot.com/2013/09/unlulerin-hayat-karl-lagerfeld.html?m=1>

<https://www.blogdimoda.com/addio-zaha-hadid-moda-architettura-foto-70402.html>

Karl Lagerfeld, 2015’de Roma’da gerçekleştirdiği 12. Métiers d’Art Koleksiyonu’nun defilesi için Paris’in bohem sokaklarını Roma’daki Cinecittà film stüdyosuna taşımıştır.

Kristen Stewart ve Geraldine Chaplin’in yer aldığı 11 dakikalık kısa film gösterimi artık kolleksiyonların tanıtımında önemli bir sunum aracı olarak kullanılmaktadır.

Koleksiyonda klasik Chanel tüvit takımlar, dantel çoraplar ve dantel eldivenlerle kombinlenmiştir. Kabartılmış saçlara yerleştirilen kurdele detayları elbiselerde ve boyunlarda aksesuar olarak kullanılmıştır. Chanel’in incileri koleksiyonda kullanılan önemli takılardandır.

Ayakkabılarda iki renkli, ucu biraz sivri olan terlikler ile ince, kısa topuk dikkat çekmektedir.

Resim 47. Karl Lagerfeld 12. Métiers d’Art Koleksiyonunda yer alan takılar.

<http://www.trendus.com/chanel-mtiers-d-art-koleksiyonunun-defile-detaylari-383>

Karl Lagerfeld’in 2011 yılında yaptığı ve “Fantezi genellikle daha iyidir” mottosuyla sunduğu Lagerfeld’in fantezi Hindistan’ı Paris-Bombay koleksiyonu, Paris’teki Grand Palais’de sunulmuştur. Koleksiyonda yer alan ve Hindistan’a özgü olan etnik motifler, stiller ve takılar değerli malzemelerle üretilerek sunulmuştur.

Resim 48-49. Karl Lagerfeld Rusya'dan Hindistan'a kadar dünyanın birçok ülkesinde defileler gerçekleştirmiştir.

<https://theblueprint.ru/news/5485>

<https://www.smh.com.au/lifestyle/fashion/lagerfelds-fantasy-india-20111210-1op5o.html>

Karl Lagerfeld'in CHANEL için Sonbahar-Kış 2016'da yaptığı koleksiyonun esin kaynağı Simpson çizgi filmidir. Oyuncak bebek güzelliğine hakim Simpsonlar ailesindeki Marge Simpson'ın saç modeli ve saten saç bandı aksesuar olarak koleksiyonda yer almaktadır.

Resim 50. 2016 Sonbahar-Kış koleksiyonunda Simpson karakterinin saç tasarımları etkili olmuştur.

<http://webiconspng.com/icon/35882>

<https://www.pinterest.jp/pin/137641332341352412/>

<http://g-l-a-m.ru/wp-content/uploads/2016/07/chanel-fall-2016-couture-2.jpg>

Her yaptığı koleksiyon ile bir ilklere imza atmayı alışkanlık edinen Karl Lagerfeld, 2018 sonbahar defilesi için Grand Palais'de Chanel için muhteşem bir sonbahar ormanı yaratmıştır.

Uzun perdelere yansıtılan upuzun ağaç gövdeleri ile çerçevelediği Grand Palais'nin podyum alanını da ağaçlarla süsleyen, podyum ile birlikte tüm sahneyi sarı yapraklarla donatan Karl Lagerfeld davetlilerin oturdukları alanı da ağaç kütüklerinden hazırlamıştır.

Chanel Fall 2018 Ready To Wear koleksiyonunda siyah, beyaz ve kahverengi ile birlikte mor, koyu yeşil, açık mavi, pembe, gri, koyu yeşil ve sarı renklerini de başarıyla kullanmıştır. Bir Chanel klasiği tüvit kumaşın yanında jakarlı kumaşları, deri materyalleri, dantel ve kocaman yaprak motiflerini de kullanmıştır. Parlak, dar ve küt burunlu ayakkabılar ile iki boy çizme ve babet koleksiyonun tamamlayıcıları olmuştur. Her boy ve farklı malzemelerden üretilen çantalarda dikkat çekmiştir. Her renginin üretildiği parmak ucu olmayan upuzun eldivenler de önemli aksesuarlar arasında yerini almıştır. Kocaman logolu küpeler, zincir kemerler, zincir görünümlü kalın bileklikler, Chanel yazılı tasma kolyeler, bir Chanel klasiği inci kolyeler hem beyaz inci hem de siyah olarak uzun kolyelerde yer almıştır

Resim 51. 2018 Sonbahar koleksiyonunu muhteşem bir organizasyonda sunmuştur.
<http://www.usedlook.net/defile-raporu-chanel-fall-2018-ready-to-wear/>

Sonuç

Bu çalışmada dünyaca tanınan lüks moda markalarını yaratmış 3 tasarımcı incelenmiştir. Christian Dior, Gianni Versace ve Karl Lagerfeld

Bu tasarımcılar, tasarımları ve onları sunuş biçimleri ile tüm tasarım ve moda sektöründe çığır açmıştır. Tasarımcı kimlikleri giysiden başlayıp takı ve aksesuar ile devam etmiş bu ünlü tasarımcılar; sadece kıyafetlerin değil onları tamamlayıcı ürünlerin de oldukça önemli olduğunu vurgulamışlardır. Günümüzde moda sektöründe son derece popüler hale gelen styling kavramının öncüleri bu tasarımcılardır.

KAYNAKÇA

- Atılğan, D.K. (2014). Giysi Tasarımında Esinlenmenin ve Araştırmanın Yaratıcılığa Etkisi. *The Journal of Academic Social Science Studies JASSS(27)*, 421-487. doi:10.9761/JASSS2486
- Şaman, N., Duru, M.N. (2015). Yirminci Yüzyıldan Günümüze Takı. *ABMYO Dergisi(40)*, 95-112.
- Türe, A. (2006). Takının Öyküsü II. İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları.
- Yağmur, Ö. (2007). Modern Sanatın Takı Sanatına Yansımaları. Erzurum: Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Heykel Anasanat Dalı.
- <http://popular-hairstyles2013.blogspot.com.tr/2012/11/the-one-with-black-glasses-owner.html>
- <https://dandyandrose.com/tag/arthur-lasenby-liberty/>
- <https://sybilias.wordpress.com/2015/11/22/liberty-in-fashion-exhibition-at-the-fashion-and-textile-museum/#jp-carousel-16034>
- <https://rlalique.com/rene-lalique-textiles>
- <https://rlalique.com/rene-lalique-combs>
- <http://www.thethreef.com/en/2014/11/icon-style-christian-dior.html>
- <http://www.anothermag.com/fashion-beauty/9461/ten-things-you-might-not-know-about-christian-dior>
- <http://60mode.blogspot.com.tr/2011/03/>
- <http://goodoneitem.com/christian-dior-fashion-designer/36767/christian-dior-fashion-designer-inspirational-tracing-christian-dior-s-changing-silhouettes-in-vogue-vogue/>
- <https://www.iconiq.cz/historie-modniho-domu-dior-mu-kazdy-navrharu-prines/>
- <https://www.blogdimoda.com/christian-dior-110-anni-di-eleganza-intramontabile-21458.html>
- <http://splendecouture.blogspot.com.tr/2016/08/vintage-haute-couture.html>
- <http://www.stylenmagazin.hu/hir/In-memori-am-Christian-Dior/11721/stylenews/>
- <https://georgeknightkort.wordpress.com/tag/christian-dior/>
- http://www.pinsdaddy.com/christian-dior-tulip-line-for-his-logo_WkrCk2qfPZ8g%7CRJvLoCHZL4d3nsGJwftKAgMBI1NrMAC8IfTtB4NN4qIRUIEdnX*OaKGUfUZZ*gBB8Yt8RW2dA/
- <http://www.vganchou.com/albums/gallery/all/dior-1940-1960/page-2>
- <https://www.queerty.com/some-like-it-haute-16-iconic- Yves-saint-laurent-fashions-20150506/ysl-for-dior>
- <https://i.pinimg.com/originals/10/14/41/1014416dfe5a799a13f9184d691188f3.png>
- <https://www.gettyimages.es/detail/fotograf%C3%ADa-de-noticias/four-parts-dior-christian-dior-whose-day-time-fotograf%C3%ADa-de-noticias/514962140#/four-parts-diorchristian-dior-whose-day-time-outfits-have-almost-as-picture-id514962140>

<https://tr.pinterest.com/pin/383580093237990575/>
<http://sophiakorver.blogspot.com.tr/2015/01/>
<https://tr.pinterest.com/pin/839217711782635857/>
<https://theredlist.com/wiki-2-23-1185-1189-view-revolutionary-profile-christian-dior.html?offset=80?sharing=329059>
<http://fashionbloggerindisguise.blogspot.com.tr/2015/08/>
<http://www.letteradonna.it/it/foto/2015/07/15/tutte-le-donne-di-gianni-versace/1862/?page=4>
<https://www.meupatrocinio.com/serie-grandes-marcas-versace>
<https://gevrilgroup.com/versace/gianni-versace-medusa-logo/http://vagabondnyc.blogspot.com.tr/2011/11/focus-on-versace.html>
<https://www.pinterest.com.au/pin/42362052723368204/>
<https://www.pinterest.com.mx/pin/435512226455529182/>
http://www.99perfume.com/Gianni_Versace/BLONDE_Perfume.html
<https://www.saatesaat.com.tr/saat/bayan/versace/VRSCVLC030014/PD/>
<https://i.pinimg.com/564x/25/79/0e/25790e3bc0f53985c4d447b651945377.jpg>
https://encryptedtbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSRd7NcElqpBOFmLNd6t0o1htAloPuhhVte2i8zLhCpYq1v_X6Iw
<https://www.amazon.co.uk/Musiques-Jaime-Karl-Lagerfeld-2006-10-02/dp/B01K8NI9W4>
<http://gzmgr.blogspot.com/2013/09/unluler-in-hayat-karl-lagerfeld.html?m=1>
<https://www.blogdimoda.com/addio-zaha-hadid-moda-architettura-foto-70402.html>
<http://www.trendus.com/chanel-mtiers-dart-koleksiyonunun-defile-detaylari-383>
<https://theblueprint.ru/news/5485>
<https://www.smh.com.au/lifestyle/fashion/lagerfelds-fantasy-india-20111210-1op5o.html>
<http://webiconspng.com/icon/35882>
<https://www.pinterest.jp/pin/137641332341352412/>
<http://g-l-a-m.ru/wp-content/uploads/2016/07/chanel-fall-2016-couture-2.jpg>
<http://www.usedlook.net/defile-raporu-chanel-fall-2018-ready-to-wear/>